

DET KONGELIGE KIRKE-,
UTDANNINGS- OG FORSKNINGSDEPARTEMENT

Sametinget
Opplæringsavdelingen
Bredbuktnesveien 50
9520 Kautokeino

Deres ref

Deres dato

Vår ref
01/368Dato
01.03.01**Rett til opplæring i samisk utenfor samiske distrikt**

Vi viser til Deres henvendelse av 21.12.00 angående ovennevnte. Henvendelsen er oversendt Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet fra Kommunal- og regionaldepartementet den 12.01.01.

Svaret på spørsmålet om en kommune kan kreve erklæring fra foreldre som krever opplæring i samisk etter opplæringsloven § 6-2, femte ledd, når de ikke er registrert i samemanntallet, er ikke direkte løst i verken lov eller forarbeider.

Etter opplæringslova § 6-2, femte ledd har samer i grunnskolealder utenfor samiske distrikt rett til opplæring i samisk.

Definisjonen av same etter samme lovs § 6-1 omfatter alle som kan skrives inn i samemanntallet og barna deres. I dette ligger det ikke noe krav om at vedkommende faktisk må være registrert i samemanntallet.

For å kunne skrives inn i samemanntallet må man etter samelovens § 2-6 avgi erklæring om at man oppfatter seg selv som same og enten

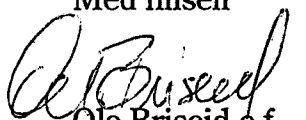
- a) ha samisk som hjemmespråk, eller
- b) har eller har hatt foreldre, besteforeldre eller oldeforeldre med samisk som hjemmespråk, eller
- c) er barn av person som står eller har stått i samemanntallet.

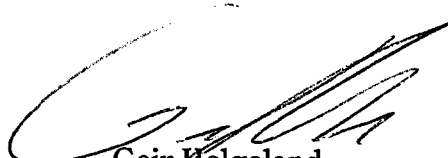
Det finnes et skjema som må fylles ut dersom man ønsker å bli registret i samemannntallet, jf. forskrift om valg til sametinget av 28.02.97 nr. 152 § 7, siste ledd. På dette skjemaet må man krysse av at man oppfatter seg selv som same, og at man oppfyller et av de alternative, objektive vilkårene i sameloven § 2-6 a) – c). Innføringen i samemannntallet er frivillig, og man kan når som helst melde seg ut av manntallet igjen.

Departementet tolker de nevnte lovbestemmelser slik at kommunen *kan* kreve en bekreftelse fra vedkommende, på at personen oppfyller vilkårene for å kunne skrives inn i samemannntallet, dersom man krever opplæring i samisk etter opplæringslova § 6-2, femte ledd. Spørsmålet oppstår da om det er tilstrekkelig at dette gjøres muntlig, eller om man kan kreve en skriftlig bekreftelse.

Opplæringslova § 6-1 sier ingenting om skriftlig bekreftelse. Det er tilstrekkelig at vedkommende oppfyller kravene til å kunne registreres i samemannntallet, og det kreves ikke at vedkommende faktisk er registret i dette. Andre bestemmelser i opplæringslova sier uttrykkelig dersom de krever skriftlighet. På denne bakgrunn mener departementet at det må være opp til den enkelte som krever opplæring i samisk, om denne vil avgi muntlig eller skriftlig bekreftelse på at vedkommende oppfyller vilkårene for å kunne skrives inn i samemannntallet etter sameloven § 2-6. En slik bekreftelse kan unntas fra offentlighet etter offentlighetsloven § 5 a) jf. forvaltningsloven § 13 nr.1. Erklæringen må sies å angå vedkommendes personlige forhold, og faller ikke inn under noe av unntaksalternativene i forvaltningsloven § 13, annet ledd.

Med hilsen

Ole Briseid e.f.
ekspedisjonssjef

Geir Helgeland
Avdelingsdirektør

Kopi: Kommunal- og regionaldepartementet